

STO/TBT Informativni centar i EU PCP – Kako obezbediti realizaciju ciljeva

Radionica o TBT Informativnom
centru i obavezi notifikacije

mag. Irena Možek Grgurevič,
Ministarstvo privrede,
Republika Slovenija

STO/TBT Informativni centar i EU PCP

- Uvod
- STO/TBT Informativni centar i EU PCP – kako upravljati informacijama i koordinacija
- Nova Regulativa 2019/515 o međusobnom priznavanju

Uvod

STO/TBT: šta je i zašto je važan?

- ❑ TBT Sporazum je medjunarodni ugovor koji sprovodi STO
- ❑ Stupa na snagu osnivanjem STO početkom 1995. godine i obavezujući je za sve članice STO
- ❑ Njegova svrha je da eliminiše nepotrebne prepreke u medjunarodnoj trgovini i promoviše upotrebu medjunarodnih standarda

Uvod

STO/TBT: šta je i zašto je važan?

- TBT Sporazum takodje obavezuje članice da obaveste jedna drugu o predloženim tehničkim preprekama trgovini.
- Članice moraju ostaviti razuman rok za dostavljanje komentara drugim članicama pre nego što mere stupe na snagu.

STO/TBT: šta je i zašto je važan?

Članice moraju notifikovati predložene TBT odredbe kada su tri uslova ispunjena:

1. Mera mora biti tehnički propis ili postupak za ocenjivanje usaglašenosti.
2. Nepostojanje relevantnog međunarodnog standarda ili, ukoliko postoji, da se mera ne zasniva na njemu.
3. Tehnički propis mora imati značajan efekat na međunarodnu trgovinu.

STO/TBT: šta je i zašto je važan?

Učešće u TBT Sporazumu

- Pomaže privatnom sektoru da istupi na globalna tržišta,
- Promoviše dobru regulatornu praksu,
- Smanjuje troškove dodatnog testiranja i sertifikacije
- Pruža dobar uvid u svetske trgovinske trendove
- Unapredjuje transparentnost i medjunarodnu saradnju

Postupak notifikacije EU

- Postupak notifikacije EU je utvrđen 1983. god. (Direktiva 83/189/EEC).
- Direktiva 98/34/EC iz 1998. god. i izmena kroz Direktivu 98/48/EC (proširenje primene na usluge informatičkog društva).
- Poslednja kodifikacija iz 2015. god. -Direktiva 2015/1535/EU

Postupak notifikacije EU- glavne prednosti

- Nove prepreke na unutrašnjem tržištu se detektuju pre nego što se ispolje negativni efekti
- Omogućava efektivan dijalog između država članica i Komisije pri proceni notifikacija
- Pruža mogućnost privrednim subjektima da iskažu svoje interese i da prilagode aktivnosti novim tehničkim propisima

Postupak notifikacije EU- glavne prednosti

- Omogućava identifikovanje potreba za harmonizacijom na nivou EU

Postupak notifikacije iz 2015/1535 omogućava Komisiji i državama članicama EU da ispituju neharmonizovane tehničke propise koje države članice nameravaju da uvedu za proizvode (industrijske, poljoprivredne i ribarske) i za usluge informatičkog društva **pre njihovog usvajanja.**

Postupak notifikacije EU- glavne prednosti

- Cilj postupka notifikacije je da obezbedi da su ove odredbe u skladu sa pravom EU i principima unutrašnjeg tržišta.
- Primenjuje se na pojednostavljen način na članice EFTA koje su potpisnice EEA i na Švajcarsku i Tursku.

Postupak notifikacije STO/TBT i EU

STO/TBT

- Notifikacija nacрта tehničkih propisa,
- Procedura za ocenjivanje usaglašenosti,
- Standarda

Stand-still period: **60 dana**

Nema pravnih posledica u slučaju da se ne notifikuje

Direktiva 2015/1535/EU

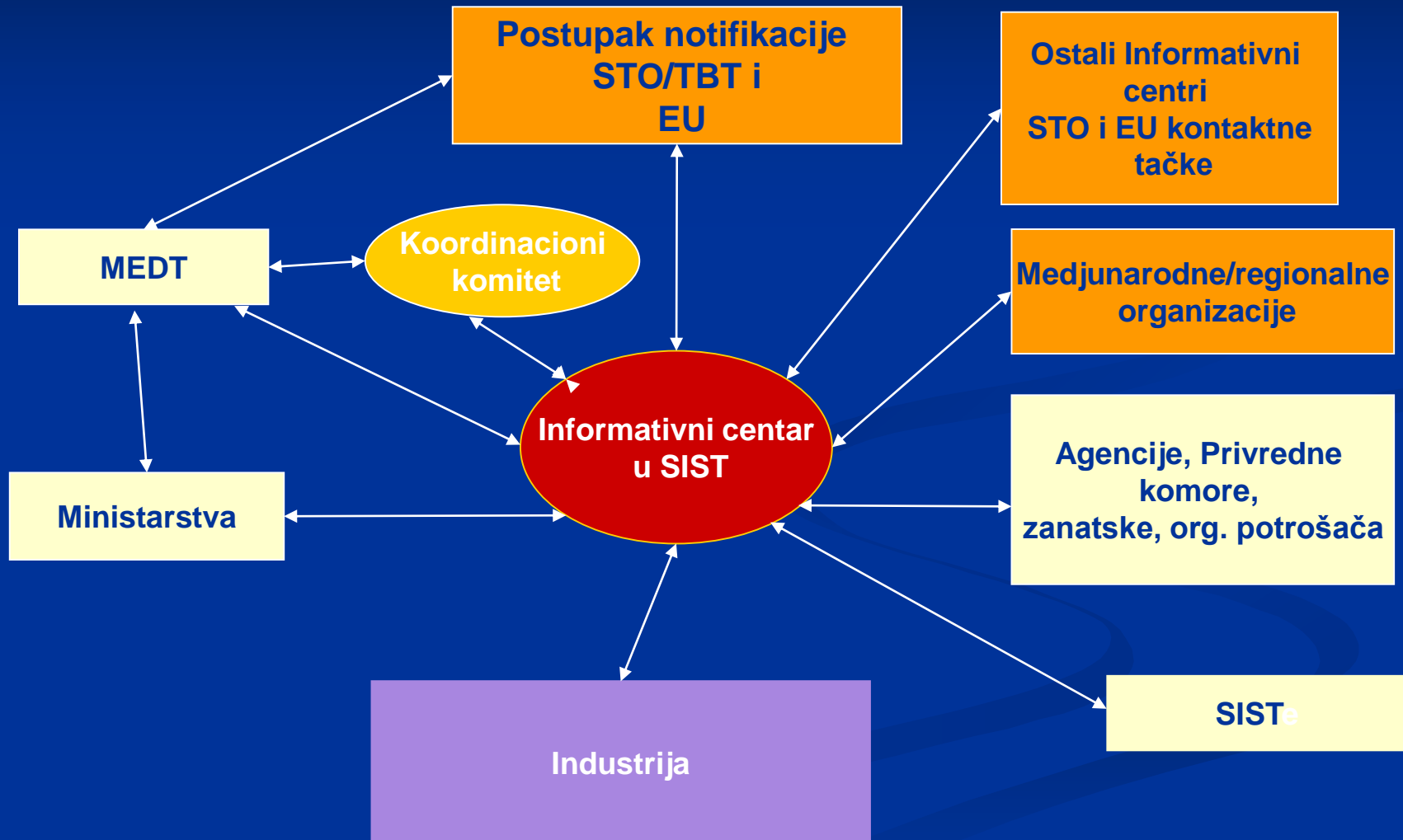
- Notifikacija nacрта tehničkih propisa za proizvode
 - Usluga informatičkog društva

Stand-still period: **90 dana** koji se može produžiti za 90 dana u slučaju detaljnog mišljenja
Značajne pravne posledice u slučaju da se ne notifikuje

Iskustvo Slovenije

- Ministarstvo privrednog razvoja i tehnologije (MEDT) ima vodeću ulogu u koordinaciji neharmonizovanog područja i notifikacija u skladu sa STO/TBT i Direktivom 2015/1535
- Pravni osnov: Uredba Vlade o postupcima notifikacije u oblasti standarda, tehničkih propisa i procedura za ocenjivanje usaglašenosti (O. J. RS, 19/14)

Protok informacija u Sloveniji

Koordinacija na nacionalnom nivou

Slovenija je osnovala 2003. god. stalnu medjuresornu radnu grupu:

- RG za neharmonizovano područje i notifikaciju
- Delokrug RG: Direktiva 2015/1535, Regulatoriva 2008/764 i STO/TBT

RG se sastaje najmanje dva puta godišnje
Predsedavajući RG: MEDT

Koordinacija na nacionalnom nivou

Članovi RG:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i prehrane,
Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja,
Ministarstvo unutrašnjih poslova,
Ministarstvo za više obrazovanje, nauku i tehnologiju,
Ministarstvo infrastrukture,
Ministarstvo zdravlja,
Ministarstvo za rad, porodična i socijalna pitanja,
Vladina kancelarija za zakonodavstvo,
SIST (Kontaktna tačka za notifikaciju i Reg 764)

Koordinacija na nacionalnom nivou

Uloga MEDT:

- MEDT predsedava RG
- Saziva sastanke
- Priprema agendu sa materijalima
- Priprema izveštaje sa sastanaka
- Nadležan za neometan protok informacija
- Ima savetodavnu ulogu

Koordinacija na nacionalnom nivou

Nacionalna pozicija o relevantnim pitanjima i temama se dogovara kroz RG

Konsultacije o **“sivim zonama”**

Iskustvo Slovenije

Nacionalni Institut za standardizaciju (SIST), u kome se nalazi nacionalna kontaktna tačka za notifikacije u skladu sa STO/TBT, Direktivom 2015/1535, Regulativom 764/2008 i Regulativom 305/2011, je važan partner u RG.

Know-how SIST-a je značajan

Poslovi i odgovornosti ministarstava

Sva ministarstva su odgovorna za
neharmonizovano područje iz svoje
nadležnosti

Oni koordiniraju sve aspekte u skladu sa svojom
nadležnošću, što uključuje koordinaciju sa
različitim jedinicama u okviru ministarstva,
koordinaciju sa drugim zainteresovanim
stranama (organizacijama za zaštitu potrošača,
privrednim komorama, zanatskim komorama...)

Poslovi i odgovornosti ministarstava

Edukacija svih nadležnih ministarstava i drugih relevantnih strana je važna.

SIST i MEDT godišnje organizuju seminar za relevantna ministarstva i agencije, predstavljajući aktuelna pitanja, primere i situaciju u EU i STO/TBT

Screening primljenih notifikacija

Informativni centar pregleda primljene notifikacije na osnovu analize

- Šta se proizvodi,
- Uvozi ili distribuira i
- Sa kojim zemljama postoji značajan obim trgovine

Regulativa EU 2019/515

- **Nova Regulativa o medjusobnom priznavanju (EU) 2019/515 objavljena u OJ L91 od 29. marta 2019.**
- **Stupanje na snagu: 18. april 2019.**
- **Početak primene: 19. april 2020.**

Regulativa EU 2019/515: ciljevi i obuhvat

- **Poboljšanje pravne sigurnosti za preduzeća i nacionalne institucije**
- **Primenjuje se na robu bilo koje vrste, uključujući poljoprivredne proizvode**
- **Samo na robu koja je stavljena u promet u drugoj državi članici u skladu sa zakonom**
- **Definiše šta se smatra nacionalnim tehničkim pravilom**
- **Prethodna autorizacija u skladu sa nacionalnim**

Regulativa EU 2019/515 – osnovni elementi

- Dobrovoljna deklaracija o medjusobnom priznavanju
- Unapredjena uloga „Product Contact Points“ (PCP)
- Definisana procedura ocenjivanja
- Nova procedura za rešavanje problema, zasnovana na SOLVIT, sa opcijom za mišljenje Komisije
- Jača administrativna saradnja

Dobrovoljna deklaracija o medjusobnom priznavanju

- Dobrovoljna, na osnovu standardizovanog formulara i može biti dostupna online
- Može se popuniti od strane svakog privrednog subjekta: proizvođača (ili njegovog predstavnika), uvoznika ili distributera
- Sadrži informaciju o pravilima sa kojima je proizvod usaglašen i o stavljanju u promet u državi članici porekla

Dobrovoljna deklaracija o medjusobnom priznavanju

- Privredni subjekat koji potpisuje deklaraciju je odgovoran za njen sadržaj i tačnost
- Deklaracija se mora **ažurirati**, kada je to neophodno, kako bi obuhvatila izmene, npr. izmene tehničkih pravila

Regulativa EU 2019/515

Novi mehanizam za rešavanje problema zasnovan na SOLVIT

- Ima za cilj da pruži alternativu privrednim subjektima koji žele osporiti nacionalne odluke kojima se uskraćuje pristup tržištu
- Na zahtev SOLVIT-a, Komisija istražuje problem i izdaje **mišljenje**

Regulativa EU 2019/515 – PCP

- „Product Contact Points“ (kontaktne tačke za proizvode) su **glavni kanal komunikacije** između prirednih subjekata i nadležnih državnih organa
- PCP treba da budu **adekvatno opremljene i sa odgovarajućim resursima**
- **Obaveza saradnje i razmene informacija**
- Komisija obezbedjuje **administrativnu, tehničku i logističku podršku**

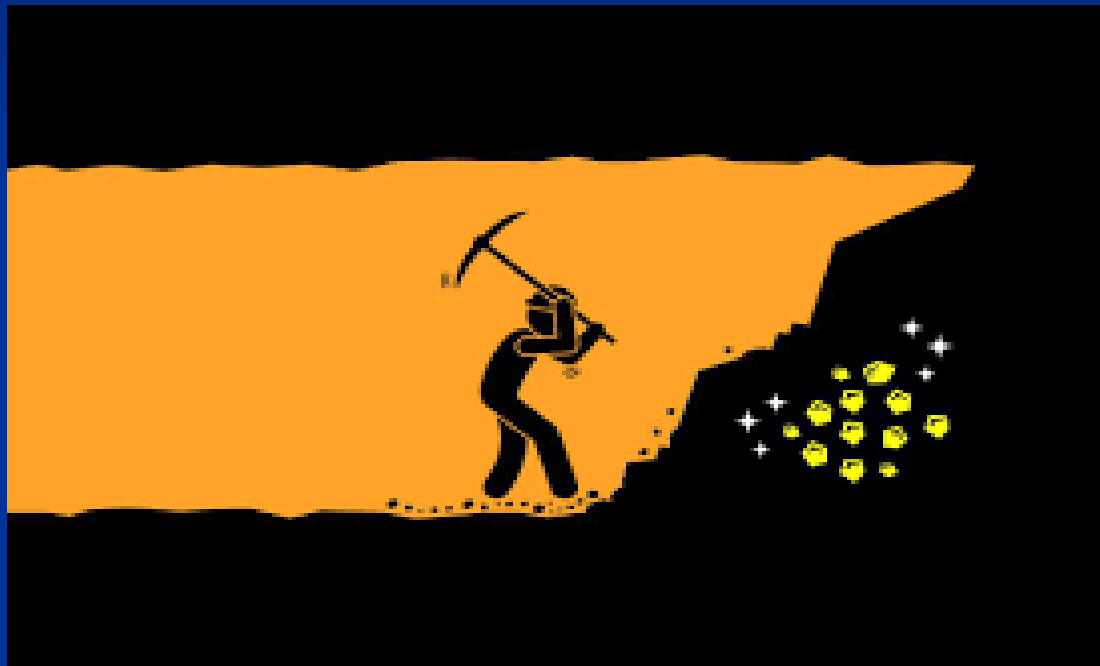
Regulativa EU 2019/515 – PCP

- PCP pružaju **razuman nivo informacija** o svojim tehničkim pravilima i primeni principa međusobnog priznavanja
- Najvažnije informacije **moraju biti dostupne na vebstranovima PCP**
- Mogućnost dopune informacija dostupnih online **na zahtev privrednih subjekata ili nadležnih organa** u roku od 15 radnih dana
- Da budu integrisane u „**Single Digital Gateway**“

Regulativa EU 2019/515 – Naredni koraci

- Dokument o smernicama
- „Train the trainer“ program
- ICSMS
- Okrugli stolovi
- Razmena državnih službenika

Regulativa EU 2019/515 – Naredni koraci

Regulativa EU 2019/515

